

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Iran's M.

آئینه ایران

حسین بهادری
۲۴ اگست ۲۰۲۱

چرخش ایران به سمت شرق

مبارزات و اعتراض های کارگری و تظاهرات خیابانی مردم در سال های اخیر علیه گرانی، تورم، بیکاری و کاهش قدرت خرید اکثریت مردم به ویژه کارگران که نتیجه غیرقابل انکار عملکرد دولتمردان فاسد و دزدی نظام حاکم و تحریم های امپریالیستی است از یکسو و از جانب دیگر شکست شش دور مذاکرات برجام شرايطی برای نظام پدید آورده تا برای حفظ سلطه خود اجباراً به محور مسکو – بیجینگ روی آورد. از این منظر سیاست ستراتیژیک جمهوری اسلامی ایران به ویژه در زمینه سیاست خارجی را باید در بُعد جهانی، ترکیب دولت جدید و سرنوشت برجام بررسی کرد.

امروز سه نظریه درباره نظم جهانی از طرف امریکا، روسیه و چین مطرح شده است:

امریکا : جهان یک قطبی

روسیه : جهان چند قطبی

چین : چند جانبه گرایی بر مبنای طرح یک کمربند و یک جاده

با به سرانجام رسیدن برجام در سال ۲۰۱۵ به عنوان جامعترین سند تاریخ عدم اشاعه سلاح های هسته ای شناخته شد و دولت روحانی بدون توجه به بی عملی ۵+۱ در رفع تحریمها طی سه سال بعد از توافق به طور کامل تعهدات خود را اجراء کرد و با هدف جلب سرمایه گذارهای انحصارات غربی به در صنعت نفت و گاز به توصیه بانک جهانی و

صندوق بین المللی پول با واگذاری صنایع کلیدی کشور به قیمت ناچیز با دریافت ارز دولتی و وام بدون وثیقه از بانک ها به خودیها، نوید رونق اقتصادی و بهبود وضع معیشتی مردم را داد. ولی ترمپ بر مبنای سیاست عمومی امپریالیسم امریکا از سال ۲۰۱۵ تحت فشار سناتورهای افراطی هر دو حزب و حمایت کشورهای اسرائیل، عربستان سعودی و امارات از توافق خارج و قطعنامه ملل متحد و آژانس بین المللی انرژی هسته ای را زیر پا گذاشت. در مقابل دولت دزد و فاسد در اوج همه گیری ویروس کرونا بدون توجه به وضع اسفناک معیشتی مردم امید به انتخابات ۲۰۲۰ امریکا و به قدرت رسیدن حزب دمکرات و باز گشت به توافق برجام بست. با عملی نشدن وعده های انتخابی بایدن منبى بر، برگشتن به توافق برجام تضادهای جناحی نظام حاکم بر ایران شدت گرفت. خلاف تصور رایج سیاست خارجی ایران در نظام جمهوری اسلامی نه تضاد بین اصولگراها و اصلاح طلبان بلکه تضاد بین طرفداران پیوستن به محور امریکا – اروپا و طرفداران پیوستن به محور مسکو – بیجینگ مشخص می کند.

با شکست شش دور مذاکره غیر مستقیم با امریکا، طرفداران محور شرق به رهبری خامنه ای و سپاه با حمله به دولت روحانی و شکستن تمام مصائب و مشکلات بر سر دولت روحانی و اصلاح طلبان طرفداران نگرش به غرب را به حاشیه راندند. با برگماری ابراهیم رئیسی به ریاست جمهوری و تسخیر تمام ارکان قدرت توسط جناح خامنه ای و سپاه سکان سیاست نظام به سمت شرق چرخید.

تصرف تمام ارکان قدرت توسط جناح خامنه ای – سپاه و مشخص شدن سه وزیر کلیدی در دولت ابراهیم رئیسی ۱- محمد مخبر به سمت معاون اول رئیس جمهور که سابقه ریاست ستاد اجرائی فرمان امام از سال ۱۳۸۶ تا ۱۴۰۰ و معاونت بازرگانی و حمل و نقل بنیاد مستضعفان و ریاست هیأت مدیره بانک سینا را در کارنامه خود دارد. ۲- حسین امیر عبدالهیان به سمت وزیر امور خارجه که در کمیته سیاسی و امنیتی مذاکرات هسته ای در دوره محمد خاتمی و عضو کمیته مذاکره ایران و امریکا در بغداد و مذاکره کننده در کمیته سیاسی این مذاکرات در سال ۱۳۸۶ و همکاری با قاسم سلیمانی در سپاه قدس را در کارنامه خود دارد. ۳- جواد اوجی وزیر نفت که از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ مدیر عامل گروه اقتصاد مفید (زیر مجموعه ستاد اجرائی فرمان خمینی) از ۱۳۹۸ تا کنون مدیر عامل هلدینگ انرژی گستر سینا (زیر مجموعه بنیاد مستضعفان) که دارای ۱۱ شرکت بوده و در حوزه های بالا دستی صنعت نفت اعم از شرکت نفت بهران، شرکت حفاری شمال و ... و عضو هیأت مدیره شرکت نفت و گاز رضوی (متعلق به آستان قدس رضوی) از سال ۱۳۹۸ تاکنون ... در خدمت نظام است. این ترکیب در دولت رئیسی نشان می دهد که تصمیم نظام قطع امید از غرب و پیوستن به محور شرق است.

نشانه های پیوستن به محور شرق و پی آمد های آن

سازمان شانگهای در سال ۱۹۹۶ توسط چین، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان و تاجیکستان و با اهداف عمدتاً نظامی و امنیتی تأسیس شد. هدف اصلی تشکیل سازمان شانگهای با توجه به ایفای نقش اصلی روسیه و چین در آن، برقراری موازنه در برابر نفوذ امریکا و ناتو در منطقه است. سازمان همکاری شانگهای در حال حاضر دارای هشت عضو دائم، چهار عضو ناظر و شش کشور از شرکای مذاکره می باشد. کشورهای این سازمان مجموعاً بیشترین تولیدکننده و مصرف کننده انرژی در جهان هستند که با مساحتی در حدود یک چهارم سطح خشکی های زمین و حدود نیمی از جمعیت جهان، عملاً موجب به هم خوردن جهان تک قطبی شده اند.

در سال ۲۰۰۵ ایران به عنوان عضو ناظر به این سازمان پیوست و در سال های ۲۰۰۶ و ۲۰۱۵ درخواست عضویت دائم را داد. درخواست عضویت ایران به علت دخالت در جنگ داخلی تاجیکستان در سازمان همکاری شانگهای با

مخالفت تاجیکستان و ازبیکستان مواجه شد و پذیرفته نشد. (عضو جدید در سازمان همکاری شانگهای با تأیید تمامی اعضای دائم امکان پذیر است.)

امسال اجلاس سالیانه شورای سران دولت‌های عضو سازمان همکاری شانگهای در ۱۶ و ۱۷ سپتامبر ۲۰۲۱ برابر با ۲۵ و ۲۶ شهریورماه [سنبله] سال ۱۴۰۰ در شهر دوشنبه پایتخت تاجیکستان برگزار می‌شود و ایران با دعوت رسمی تاجیکستان به عنوان رئیس دوره‌ای این سازمان در این اجلاس حضور خواهد یافت. امامعلی رحمان رئیس جمهور تاجیکستان ابراز امیدواری کرده که ایران در اجلاس تاشکند به جمع اعضای کامل سازمان همکاری شانگهای بپیوندد. نظریات در حاشیه اجلاس بین المللی اقتصادی سن پترزبورگ گفت: هند و پاکستان در اجلاس ماه جاری سازمان همکاری شانگهای، به عنوان عضو رسمی حضور خواهند یافت و ایران نیز پس از آن به این سازمان خواهد پیوست. اسلام کریماف رئیس جمهوری ازبیکستان نیز تأکید کرده است که با تصویب مقررات در باره پذیرفتن اعضای جدید در سازمان همکاری‌های شانگهای، زمینه حقوقی برای عضویت رسمی دیگر کشورها از جمله ایران به این سازمان فراهم شده است.

دمتری میزینتسیو دبیرکل چهاردهمین اجلاس نخست وزیران شانگهای نیز گفته بود اعتبار و نفوذ جهانی این نهاد بین‌المللی با پیوستن ایران به عنوان عضو دائم افزایش می‌یابد. وزیر امور خارجه روسیه نیز از تمایل اعضای سازمان همکاری شانگهای برای عضویت دائم ایران در این سازمان خبر داده است.

سازمان همکاری شانگهای علاوه بر مسائل نظامی و امنیتی اهدافی چون توسعه انرژی، منابع تأمین انرژی، یکپارچگی اقتصادی منطقه‌ای، اجرای طرح‌های مشترک اقتصادی و تجاری و به خصوص مسئله اجرای برنامه ابتکاری احیای جاده ابریشم چین را مد نظر دارد. از این منظر سازمان همکاری‌های شانگهای و چین با توجه به موقعیت ژئوپلیتیکی ایران اعتقاد براین دارند که یکی از اصلی‌ترین ارکان اجرایی جاده ابریشم نوین ایران است و از طریق ایران است که جاده ابریشم به کشورهای آسیای مرکزی مرتبط می‌شود. لذا ایران برای سازمان همکاری شانگهای بخشی از طرح یک کمربند- یک جاده محسوب می‌شود؛ وجود چنین اهدافی است که انتظار می‌رود در اجلاس شهر دوشنبه درخواست ایران برای عضویت دائم با موافقت همه اعضای آن رو به رو شود.

آیا با رسمیت یافتن عضویت ایران در سازمان همکاری شانگهای و اجرایی شدن توافقنامه ۲۵ ساله با چین در شرایطی که بنابه آمار دولتی خط فقر ۱۰ میلیون و بیش از ۴۲ درصد از جمعیت زیر خط فقر قرار دارند، در شرایطی که کارگران برای دریافت حقوق عقب افتاده و اشتغال دائم در پهنه ایران اعتصاب و تظاهرات می‌کنند و در اثر گرانی و تورم قدرت خرید به حداقل ممکن رسیده و علاوه بر تمامی این مصائب نبود واکسین و دارو روزانه جان صدها نفر را می‌گیرد. دولت رئیسی می‌تواند مشکلات لاینحل نظام دزد و فاسد جمهوری اسلامی را حل کند؟؟ شاید با پیوستن به سازمان همکاری‌های شانگهای و اجرایی شدن گام به گام توافقنامه ۲۵ ساله با چین برای مدتی قادر باشد بر اوضاع مسلط شود ولی به دلیل رشد غیر قابل کنترل گرانی مایحتاج اولیه زندگی، تورم و آگاهی مردم و رشد آگاهی طبقاتی و تشکل پذیری کارگران در دراز مدت بدون شک جواب در یک کلمه نه می‌باشد.

در این شرایط چه باید کرد ؟

نظر به این که سد راه آزادی‌های اجتماعی، سیاسی، پیشرفت و رفاه مردم وجود منحوس جمهوری اسلامی است، برداشتن این سد یعنی نظام جمهوری اسلامی از میان مستلزم فراهم کردن شرایط لازم و کفایت تا این مهم توسط طبقه

کارگر و اکثریت مردم بدون دخالت خارجی و اپوزیسیون خود فروخته و وابسته به مرتجعان منطقه و امپریالیست ها عملی شود.

از آن جایی که هرگونه تغییر و تحولات اجتماعی به سود کارگران و زحمتکشان و حقوق بگیران (معلمان، پرستاران، بازنشستگان و...) مردم در گرو تشکل و آگاهی طبقاتی و حضور طبقه کارگر به مثابه یک طبقه برای خود در میدان مبارزه برای کسب قدرت سیاسی و مدیریت جامعه به سوی پیشرفت و عدالت اجتماعی است و با توجه به تاریخ مبارزاتی طبقه کارگر از انقلاب مشروطیت تا به امروز به ویژه با تجربه اندوزی از نکات مثبت و منفی رویدادهای سال ۱۳۵۷ برای جلوگیری از تکرار فاجعه ای که در سال ۵۷ بر سر کارگران و زنان نازل شد. راه ممکن و عملی برون رفت از این وضعیت ایجاد تشکل های محلی در مراکز کارگری و کانون های زندگی مردم و پیوستن این تشکل ها در پروسه عمل و گفتمان سازنده به دور از خود مرکز بینی، حول خواسته های اساسی اکثریت مردم به هم و به وجود آوردن یک تشکل سراسری که پیگیر بدون وقفه خواسته های مردم در کف خیابان باشد؛ تبلور عمل اجتماعی اعضا و فعالان تشکل سراسری در یک پروسه همراه با عمل اجتماعی - سیاسی سایر اقشار اجتماعی از جمله زنان، روشنفکران، دانشجویان و... انتظار می رود حرکت های سیاسی - اجتماعی و اقتصادی پیشروان منجر به تشکل سیاسی شود.

بربستر فعالیت اعضای تشکل سیاسی به وجود آمده با مشارکت اکثریت مردم با اتکاء به نیروی خود می توان نظامی اجتماعی را بر مبنای آزادی، عدالت اجتماعی و استقلال در همزیستی با جامعه جهانی بر پایه حفظ منافع ملی خود جایگزین جمهوری اسلامی نمود. برای رسیدن به این هدف توهمات غیر واقعی را باید دور ریخت چون راه میان بُری موجود نیست.